N. 283.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 28 *December.*

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten December.

Bij besluit van den 1sten dezer heeft Z. M. goedgevonden, de navolgende plaatselijke kommandanten tot hoogere rangen te benoemen, zonder bezwaar van 's Rijks schatkist, en met bepaling dat zij hunne tegenwoordige bestemming zullen behouden, als:

Tot generaal-majoors, de Kolonels: F. T. J. Dejardin, laatst plaatselijk kommandant der 2de klasse te Doornik, en thans op twee derde van het activiteits-tractement; J. Vertholen, en G. F. Brade, respectivelijk plaatselijke kommandanten der 2de klasse te Breda en Maastricht. Tot luitenant-kolonels, de majoor en plaatselijke kommandanten van de 3de klasse: C. van Groin, te Grave; C. Eckhardt, laatstelijk te Charleroi, thans het kommandement te Woudrichem uitoefenende; G. Bijl de Vroe, te Coeverden; H. L. Buschman, te Hellevoetsluis; C. F. E. van Steiger, aan den Helder; F. W. Brade, te Naarden, en H. M. Duijcker, te Leeuwarden.

— Uit Bosch meldt men, dat heden vroegtijdig een der beide Prinsen van daar naar 's Hage vertrekt, met Zr. M. stoomjagt, hetwelk gisteren middag van Rotterdam, aldaar is aangekomen.

— Dezer dagen is door heeren gedeputeerde staten dezer provincie een besluit genomen, waarbij de stedelijke en plaatselijke besturen worden aangeschreven, om, in den hunne, kommissien te benoemen, tot het beheeren en uitdeelen van inzamelingen en inschrijvingen, ten behoeven van achtergebleevene betrekkingen van uitgetrokken schutters van den eersten ban. Voor zoo verre de giften en inschrijvingen niet voldoende zijn voor deze behoefte, zullen, tot dekking derzelven, personele omslagen kunnen worden geheven.

Het is te wenschen en ook van de menschen- en vaderlandsliefvende gezindheid der besturen te verwachten, dat zij geene pogingen sparen zullen, om de ouders en andere dierbare betrekkingen, achtergelaten door hen, welke de wapenen voor de bescherming van den vaderlandschen grond hebben aangegord, en welks betrekkingen hierdoor in hunne bestaansmiddelen lijden zouden, niet alleen *op eene liefdevolle* maar op eene zoo *kiesche* wijze te ondersteunen, dat de offers, die zij ten algemeenen nutte brengen moesten, minder drukkend zijn zullen. Het is niet genoeg, dat een huisgezin, tot nu toe voornamelijk door de zorgen van een thans uitgetrokken schutter onderhouden, steun vindt in een fonds, hetwelk, als tot een bijzonder einde opgerigt, met een armenfonds kan noch mag worden gelijk gesteld; men moet meer doen: de *voorkomende* wijze, waarop een zoodanig huisgezin, bij het gemis van deszelfs voornamen verzorger, bijgestaan of geholpen wordt, moet het minste gevoel van schaamte over den bijstand bij hen onderdrukken, welke nimmer gewoon waren onderstand van anderen te ontvangen.

Mogt een ieder, zoo wel de bestuurder der stad of gemeente, die in deze behoort voor te gaan, als den inwoner, die van het zijne iets bijdraagt, beseffen, dat door de achtergebleven min of meer behoeftige betrekkingen onzer vaderlandsche verdedigers te ondersteunen, zij geenen *gewonen* pligt van mededeelzaamheid slechts uitoefenen, maar dat zij alleen datgene geven, op hetwelk die betrekkingen het onmiskenbaarst *regt* hebben en men hen niet onthouden mag, zonder den blaam der smoodste ondankbaar op zich te laden!

— Wij lezen in het *Journal de Luxemburg* van den 21sten december hetgeen volgt:

» In het dorp Hollerich heeft zich, op den 17den dezer, eene bende gewapende partijgangers ten voordeele des konings groothertog gevormd. Dit korps bestaat uit vrijwilligers, waarbij zich verscheiden voormalige beambten bij de accijnsen, in- en uitgaande regten gevoegd hebben. Hetzelve heeft zich reeds naar verscheiden gemeenten begeven, ten einde de regeringen in staat te stellen, om hunne betrekkingen met het wettig gouvernement te herstellen en behulpzaam te wezen tot het afzetten der beambten van het bestuur der opstandelingen, welke nog in het land blijven. Te Esch aan de Alzette heeft het zich van de wapenen en equipementsstukken der burgerwachten meester gemaakt en die naar Luxemburg opgezonden; onder deze zijn omtrent twee honderd en vijftig geweren in vrij goeden staat. Te Hesperange hebben eenige belgische gendarmes, bij de aannadering der partijgangers, het *werda* geroepen, maar eenige geweerschoten in de lucht waarschuwden deze gendarmes tot terugtrekken, hetgeen zij dan ook deden.

— *L'Indépendant* zegt, dat de algemeene gedachten in Duitschland wezen zou, dat de erkenning van België tot dus verre nog op zeer losse schroeven stond; slechts Oostenrijk scheen te willen toegeven. Wat Rusland aanbelangt, is het bekend, dat het zich binnen eenen eenigen kring van redeneerwijze bepaalt, te weten: » Hem zal met België handelen, gelijk met Polen gehandeld is.

— Het Brusselsche dagblad, de *Lynx*, behelst het volgend opmerkelijk artikel, eene vergelijking van de Fransche Julij-dagen en de Belgische September-maand.

» Julij heeft het Fransche charter gewroken; September heeft de Belgische constitutie verdedigd. Julij heeft de bestaande tractaten geëerbiedigd; September heeft die tractaten van een gescheurd. Julij heeft Frankrijk niets ontnomen; September heeft aan België de helft zijner provincien gekost. Bij onze naburen hebben koophandel en nijverheid geleden, maar onze naburen hebben noch hunne débouchés, noch hunne vloten, noch hunne eilanden verloren; bij ons lijden nijverheid en koophandel everzeer, en noch marine noch kolonien blijven ons over. Frankrijk zijne regten hernemende, heeft zijne onafhankelijkheid niet gekocht; België heeft met eene schatting eene schandelijke onzijdigheid betaald. Frankrijk heeft zich-zelven geconstitueerd; België is, naar goeddunken, geconstitueerd geworden. Frankrijk kan zijne vijanden trotseren; wij hebben ter onzer verdediging hulptroepen noodig. De revolutie van Parijs heeft drie dagen geduurd; de onze is nog niet geëindigd. Daar heeft de opstand zich noch door plundering, noch door brandstichting onteerd; hier hebben vijftien millien schaden harer woede gekenmerkt. Generzijds is de beweging algemeen, de wil eendrachtig geweest; dezerzijds heeft ze bij een deel slechts plaats gehad en zijn de gevoelens verdeeld geweest. Geene stad in Frankrijk heeft het nieuw gouvernement ongerustheid ingeboezemd; twee van onze steden, en wel twee der gewigtigste, zijn nog in staat van beleg. De beweging van Julij heeft plaats gehad in weerwil en ten nadeele van het fanatismus; die van September is geschied door den invloed en in het belang der ultramontanen. De eerste heeft de kerk in den staat teruggebragt; de tweede heeft de staat in de kerk hersteld. De eerste is veroordeeld geworden in alle amendementen, vervloekt in alle predikstoelen; de andere goedgekeurd in alle bisschoppelijke circulaires, geprezen in alle seminarien, gevierd in alle boet- en vermaningspreken. In Frankrijk heeft de staatkundige beweging alle wetenschappelijke en letterkundige inrigtingen geëerbiedigd; in België heeft zij die alle of opgeheven of verminkt. In Frankrijk is het openbaar onderwijs in handen van den staat gebleven; in België heeft men het den eerstkomenden prijs gegeven en hebben de ultramontanen er zich meester van gemaakt. In Frankrijk heeft men openlijk verklaard, dat het volks-onderwijs eene schuld van den staat was; en men heeft het gouvernement het ten pligt gesteld haar te voldoen; in België betwist men aan hetzelve tot zelfs het regt er over te waken en er in tusschen beide te treden.

» Nog een ander onderscheid tusschen de groote maanden van 1830 is gelegen in de mannen, die wij er in hebben op zien treden. Julij heeft zich vertoond, onder het beschermend gezag van duizend eervolle en beroemde namen. September heeft ons niet dan duistere namen, geschikt alleen om in het niet verzonken te blijven, bekend gemaakt. Geen onzer geslachten uit de geschiedenis heeft aan de revolutie deel genomen, geen er van is tot haar toegetreden; zij is gebleven in de hand harer bewerkers, die haren buit onderling gedeeld hebben. Tot hare helden, tot haren steun heeft zij slechts advokaten, dagbladschrijvers, verrijkte bedelaars, onedele fortuinzoekers, en, nimmer, gewis, had koning *Leopold* zich op zijn prachtig landgoed van Claremont in dergelijk gezelschap gezien.

» Het zou ons gemakkelijk vallen nog vele trekken te voegen bij deze vergelijking van Julij en September; maar, ziedaar al wel reeds genoeg, ten bewijze voor onze mannen van het juiste midden, dat de beide revolutien geene overeenkomst hebben, dat zij in doel en gevolgen lijnregt met elkander strijden; dat, heeft de eene de andere gevolgd, zij zich echter niet vermaagschapt hebben, en dat de eene, gelijk men gezegd heeft, geenszins de dochter der andere is. Wij zouden daarvoor een laatst en onweerspreekelijk bewijs vinden in den afkeer voor de Fransche grondbeginselen, welke bijzonder de factie kenmerkt, die tegenwoordig onder ons zegeviert, en het meest toegebragt heeft tot de onverwerping der vorige orde van zaken, een afkeer, ten eenemale Carlistisch en ultramontaansch, welken sommige lieden zich de moeite niet geven te ontveinzen, en die, in weerwil der diensten door het ministerie *Périer* hem bewezen, honderdmaal liever de heerschappij zelfs van *Mahmoud* boven die van *Lodewijk Philippus* verkiezen zou. Vraagt het maar eens aan den *Courrier de la Meuse* en den Gentschen *Catholique*."

— In de City van Londen heeft zich het gerucht, dat de bankloop zich te Edimburg vertoond heeft, verspreid. Men haalde deswege een brief van een aanzienlijk handelhuis aan.

— Een kolenmijn, nabij Wigan, in het graafschap Lancaster, is met een ijsselijk geweld gesprongen. Daarbij zijn 20 mannen en 8 vrouwen om het leven gekomen.

— Uit hoofde van het Kerstfeest zijn er gisteren geene Belgische papieren gedrukt en dus heden bij ons niet ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten December.

In de zitting van de Kamer der pairs van gisteren zijn de discussien over de erfelijkheid voortgezet geworden. In dezelve heeft het woord gevoerd de heer *de Saint Priest*, voor het ontwerp; de heer *de Plaisance*, die voor een amendement was, dat de

gevoelens der beide partijen zou overeenbrengen; de marquis *de Dreux-Brezé*, die in eene lange redevoering zich tegen het ontwerp verklaarde, de graaf *Clement de Ris* vóór en de graaf *de Ses-Maisons* tegen hetzelve. Daarop heeft de hertog *de Noailles*, in eene uitgebreide rede zijne gevoelens ontwikkeld.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren heeft de minister van oorlog een voorstel van wet aangeboden, tot het doen eener lichting van 80,000 man over de klasse van 1831, welke binnen de eerste drie maanden van het volgende jaar zouden worden in dienst gesteld worden. De kamer heeft daarop een voorstel van den heer *Portalis* bediscussieerd, strekkende tot afschaffing der wet van 16 Januarij 1816, over de verjaardag-viering van den dood van *Lodewijk XVI* welk voorstel met eenegroote meerderheid is aangenomen geworden.

— Uit Grenoble schrijft men van den 19den dezer:

» Zaturdag ll. werd den inwoners door geschreven en aangeplakte billetten aangekondigd, dat het volk zich den volgenden dag, Zondag, zou vereenigen, om de papieren en het bureau van den controleur der belasting te verbranden. Zondag morgen werd door nieuwe plakaten de bedreiging herhaald. De burgerlijke overheid deed van haren kant eene uitnoodiging aan de welgezinde burgers doen, om doof voor de stem der oproerstokers te zijn en op de waakzaamheid van het bestuur te vertrouwen, terwijl bij dezelfde afkondiging gezegd werd, dat men zich reeds bezig hield met rectificatien in de belastingen te brengen, door de menigvuldige reclamatien der inwoners noodzakelijk geworden. Een bataillon der nationale garde werd daarenboven onder de wapenen geroepen, doch naauw een veertigtal burgers kon men bijeen brengen.

» Heden ten zes uren des namiddags begon het volk zich te verzamelen in de Chinesche straat, bij het plein Notre Dame, waar de woning van den heer *Chauvet*, onzen controleur der directe belastingen gelegen is; aldra nam het rumoer en het geschreeuw een aanvang; de nationale garde, kon de menigte niet uit een doen gaan. Ten half acht, viel het volk, ondanks den zwaren regen, de woning van den heer *Chauvet* aan; de registers werden buitgemaakt en op het plein verbrand. Het bestuur gaf aan de nationale garde bevel, om de wapenen te gebruiken, het alarm werd geslagen, doch maar weinige burgers legden hunnen ijver aan den dag; vele zelfs werden uitgescholden; de tamboers, alhoewel door piketten infanterie beschermd, konden zich niet doen hooren; de verwarring was algemeen.

» Intusschen flikkerden de vlammen der verbrandde registers hoog op; het volk danste rondom den brand. Een bataillon der linietroepen kwam op het plein post vatten, doch bleef, met het geweer te voet een stil aanschouwer, belettende alleen dat het huis van den controleur niet verder overmeesterd werd. Na dat de registers geheel verbrand waren, trok het volk af.

» Van de 3,400 nationale garden die des avonds nogmaals te wapen geroepen werden, kwamen er naauwelijks 400 op. De linietroepen bleven op de pleinen geschaard staan en sterke patrouilles doorliepen de straten. Twee proclamatien zijn in den loop van den 19den afgekondigd geworden: een van den secretaris generaal der prefectuur, in naam van den prefect; de andere van een lid van den municipalen raad, bij afwezendheid van den maire en zijner adjuncten."

— Het ministeriel avondblad behelst berigten uit Grenoble van den 20sten, houdende dat de rust dien morgen hersteld was. De nationale garden was sedert ten getale van 800 man opgekomen. De linie-troepen bleven nog op de pleinen gestationeerd of doorliepen met sterke piketten de straten. Men verwachte dan ook dat de avond zonder stoornis der rust zoude voorbijgaan.

— Nooit is het veld der staatkunde uitgestrekter geweest dan tegenwoordig; de redevoering van den heer *Maugin*, ter beantwoording van den heer *Guizot*, het oproer te Grenoble, de discussien over de erfelijkheid der pairs, het afscheid van den heer *de Fitz-James*, de brief van den heer *Carmenin* over de civiele lijst, de explicatien van den heer *Dumolart-Bouvier*, gewezen prefect van het departement van de Rhone, over de geheurtenissen te Lyon, dat alles maakt het onderwerp der levendige gesprekken in de hoofdstad uit. Daar worden nog wel eenige zwakke geruchten over eene verandering in het ministerie onder gemengd, maar deze vinden weinig ingang meer. Een eerste minister, welke zich als een waardig man heeft doen kennen, kan en zal er niet aan denken, om, te midden onder dezen drukken pohtieken arbeid, zijn afscheid te vragen. De zwakke gezondheid van den generaal *Sebastiani* en de verveling, welke hij bij de behandeling der zaken schijnt te ondervinden, hadden doen veronderstellen, dat hij aan rust dacht; er werd op nieuw van den graaf *Molé* gesproken, om hem te vervangen; maar de redevoering, welke die edele pair gisteren tegen het ontwerp van het gouvernement en voor de erfelijkheid van het pairschap heeft uitgesproken, bewijst genoegzaam, dat deze zaak niet mogelijk is. Daar wordt, als in het voorbijgaan, opgemerkt, dat de kamer der pairs eene zekere veerkracht hernomen heeft.

— Van Bajonne wordt ons, in dato den 17den gemeld, dat, met de diligence, van Madrid gekomen reizigers, verhaald hadden, dat bij hun vertrek, algemeen gezegd werd, dat *Torreyos*, *Calderon*, *Goffin* en *Lopez Pinto* op het schavot omgekomen waren; de overige 50 gevangenen waren doodgeschoten geworden.

— De beurs van gisteren, was stil en zelfs kwijnende tot drie uren, als wanneer zich aanzienlijke verkoopen aanboden en eene sterke daling veroorzaakten. Er moest, als naar gewoonte, eene oorzaak wezen; sommigen wilden, dat de belgische geldleening afgesprongen was, omdat de geldschieters nieuwe door Holland geopperde en door Rusland ondersteunde zwarigheden vernomen schijnen te hebben. Anderen verspreidden het gerucht, dat de opstand, welke te Grenoble is uitgebarsten, [illegible] in Parijs [illegible] minister van [illegible] door [illegible]

den telegraaph, bevelen afgevaardigd had, om eene genoegzame krijgsmagt naar de bedreigde punten af te zenden.

Hoewel deze laatste reden tot ongerustheid het meest op onze beurs gewerkt heeft, is het ons onmogelijk geweest, eenige stellige berigten omtrent in te winnen; wij vermeenen te kunnen gelooven, dat deze vrijding ongegrond zal bevonden worden.

5 pCt. waren genoteerd kont. 97,00, op tijd 97,05; de 3 pCt. kontant en op tijd 68,60; de Napelsche renten stonden, kontant en op tijd, op 78,50 genoteerd.

In de overige vreemde fondsen is bijna geene variatie geweest.

ENGELAND.

LONDEN, den 23sten December.

Men vermeldt ons, dat de koning er in toegestemd heeft, om een getal nieuwe pairs te creëren, genoegzaam, om het doordringen van de hervormings-bill te verzekeren, maar dat dit getal volkomen zal afhangen van de wending, welke de zaken gedurende het reces van kerstijd zullen nemen. Men zegt, dat de ministers zich vleijen, om de hervorming zonder die creatie van nieuwe pairs door te drijven en veel op concessien rekenen, denkende daar bij, dat de bisschoppen of in het geheel niet zullen stemmen of op eene wijze, dat de stem van den een, die van den ander krachteloos zal maken. Men gelooft niet, dat het getal der nieuw te creëren pairs meer dan vijf en dertig zal beloopen. (*Windsor Express.*)

De fabrijkanten in zijden-stoffen te Deal hebben, den 20sten dezer, eene vergadering gehouden, ten einde den staat van kwijning in overweging te nemen, waarin deze tak van nijverheid verkeert, uit hoofde der ongenoegzame bescherming welke hij tegen den invoer van vreemde zijde-stoffen geniet.

— Van Deal wordt, in dato den 21sten gemeld, dat aldaar bevel van de admiraliteit was aangekomen, om het eskader te Duins te doen uiteengaan; de schepen, die hetzelve uitmaken, zullen zich, zoodra weer en wind zulks veroorloven, naar hunne onderscheiden bestemmingen begeven.

— *The Courier* zegt, in zijn *city-article*, dat het gerucht te Parijs in omloop was, dat Rusland het traktaat der conferentie niet voor het laatste oogenblik zou ratificeren, in hoop, dat koning *Willem* in dien tusschentijd tot hetzelve zou toetreden.

BERIGT VAN VERLOREN OBLIGATIEN.

Een ieder wordt hierdoor oplettend gemaakt, dat voor eenige dagen verloren geraakt zijn Twee stuks, ieder à francs 4,000 kapitaal 3 pCt. Fransche Certificaten ten kantore van de heeren DE ROTHSCHILD frères te *Parijs*, zijnde No. 631 en 632. Op deze stukken is bij de koninklijke tresor te *Parijs*, even als bij de overige behoorlijke plaatsen, beslag gelegd, en deze stukken derhalve geheel buiten waarde gesteld.

Men verzoekt derhalve deze stukken niet te koopen noch te beleenen, echter bij voorkomen daarvan bij de Uitgevers dezer of bij den ondergeteekenden te *Amsterdam* opgave te doen, die daarvoor eene zeer genereuse belooning zal uitreiken.

December 1831. NICOLAAS COTRAY.

Op de Oude Zijds-Voorburgwal, No. 184.

STOOMPACKET-VAART *tusschen ROTTERDAM en LONDEN*, voor Passagiers en Goederen.

De sedert lang voordeelig bekende Stoompacket *Attwood*, gevoerd door *R. Stranack*, zal de dienst blijven voortzetten tot dat de vorst zulks verhindert; zullende deszelfs vertrek van hier in tijds worden geannonceerd.

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten W. SMITH & Comp. en P. A. VAN ES.

NIEUWJAARS-GESCHENKJES.

Bij G. PORTIELJE te *Amsterdam* is uitgegaven en alom te bekomen:

I. B. VERWEIJ, *Godsdienstig Jaarboekje voor bijzondere en huiselijke stichting*, met gegraveerde titels en vignetten, 12°, 2 stukken compleet, in cartonnen band à *f* 4. NB. Dit boekje is om deszelfs nuttige en Godsdienstige strekking, een uitmuntend geschenk voor beschaafde huisgezinnen; en hoe zeer hetzelve met succes bij velen in gebruik is, zoo verdient het altijd dubbel aanbeveling aan die Huisgezinnen, welke het zich nog niet aangeschaft hebben.

II. GOD ZIJ MET U! *Een Christelijk Handboekje voor meerderjarige Jongelingen en Meisjes in beschaafde Standen*, met fraai gegr. titel en vignet van *Velin*, gr. 8vo. velin papier, TWEEDE DRUK, in net carton bandje à *f* 2,60.

III. G. A. PIETSCH, *de verhevene bestemming van het Vrouwelijk geslacht, als Maagd, Echtgenoote, Huisvrouw en Moeder*. Een geschenk aan de Schoone Sekse, tot bevordering van het huiselijk geluk. Uit het Hoogduitsch, met eene voorrede van den Wel-Eerw. Heer N. SWART, Predikant te *Amsterdam*. In karton bandje, met fraai gegraveerde titel van *Velin*, ordin. papier à . . . . *f* 1,30
Idem, velijn papier à . . . . . 1,60.

Ook deze beide Werkjes verdienen niet minder belangstelling om derzelver nuttige strekking.

* * Bij de Uitgevers ANTON CRAMER en COMP.
* te *Amsterdam*, is op heden van de pers gekomen en alom verzonden:

HET RIJNSPOOK,
OVERLEVERINGEN UIT DE RIDDERTIJDEN,
bevevens het Dagboek eener Reize langs den Rijn in 1831, door A. CRAMER. Dit belangrijk, ten deele luimig geschreven werk, 24 vel druks groot, oude en hedendaagsche Duitsche zeden schetsende, den reiziger tevens ten gids verstrekkende, is, met een voortreffelijk vignet, voor den allezins billijken prijs van *f* 3,30 verkrijgbaar.

* * Bij G. COHEN, op den Gansenmarkt te *Nijmegen*
* is het 4e vervolg, à 10 en de geheele Catalogus gratis
LEESBIBLIOTHEEK à 5c Cents [illegible]
dezelve bestaat uit 2451 nommers, waaronder de [illegible]
gekomene en beste werken [illegible]

[illegible] Boekdrukkers en Boekverkoopers.